

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

ת"ע 10422-06-14 פלוני (המנוח) ואח' נ' פלוני ואח'

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופט טל פפרני

עו"ד **** *

המבקשת

נגד

משיבים

1. פלונית ת"ז *****
2. פלוני ת"ז *****
3. פלוני (קטין) ת"ז *****
4. פלונית ת"ז *****
5. האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון משרדי
ממשלה 570000605

החלטה

לפני בקשה לפסיקת שכר טרחתה, של עו"ד **** *, שמונתה כמנהלת עיזבון (להלן: "מנהלת עיזבון") על עיזבונו של מר **** * ז"ל (להלן: "המנוח").

העובדות הרלוונטיות לעניינינו:

1. עניינו של הליך זה בתביעה הנוגעת לזכויות עיזבון המנוח. ביום 10.11.2014 הורה כב' השופט ברגר על מינויה של עו"ד **** * כמנהלת עיזבון על עיזבונו של המנוח. בהתאם לצו המינוי, הוגדרו פעולותיה של מנהלת העיזבון כמפורט להלן: גביית דמי השכירות מהמבנים הבנויים בחלקה ואשר שייכים לכאורה לעיזבון המנוח, כינוס נכסי המנוח בכל מקום וגילויים, לרבות חשבונות בנקים, בירור שאלת הזכויות של המנוח בחלקה ** בגוש **** *, העברת הזכויות של חלקה ** בגוש **** * על שם המנוח. בצו, הוסמכה מראש מנהלת העיזבון לפעול להגשת תביעה מתאימה כנגד כל יורשי המנוח **** * ז"ל בכל הנוגע לבירור הזכויות.
2. הצדדים הגיעו להסדר דיוני, לפיו, לצורך הערכת שווי הנכסים, שווי הקרקע ודמי השימוש הראויים בכל הנוגע לחלקות ** ו ** והשנויות במחלוקת, יש למנות שמאי מקרקעין. עוד סוכם כי, השווי שיקבע על ידי השמאי, הוא השווי אשר יחייב את הצדדים. ביום 7.6.2016 נתקבלה חוות דעתו של השמאי **** *. ביום 30.5.2018 הוגשה חוות דעת מעודכנת המתייחסת לחלקה **. [ראה נספח 2 לבקשת מנהלת העיזבון מיום 14.6.2018].

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

ת"ע 10422-06-14 פלוני (המנוח) ואח' נ' פלוני ואח'

תיק חיצוני:

3. כמו כן, בין הצדדים הוסכם כי פסק הדין ינתן על בסיס החומר ועל בסיס סיכומי הצדדים.
ביום 19.8.2016 ניתן פסק דינו של כב' השופט ברגר.

4. בין הצדדים התנהלו הליכי ערעור בבית המשפט המחוזי כמפורט להלן:

א. עמ"ש 11-16-11-****: ערעור על פסק דינו של בית המשפט (כב' השופט בן ציון ברגר) מיום 19.8.2016. הודעת הערעור הוגשה ביום 23.11.2016. ביום 2018.2.11. ניתן פסק דינו של בית המשפט המחוזי (כב' השופט סארי ג'יוסי) לפיו, בית המשפט המחוזי קיבל את הערעור בנקודה אחת כך שהתיק יוחזר לבית המשפט לצורך מתן הוראות בכל הנוגע לעריכת התמחרות פנימית בין הצדדים.

ב. עמ"ש 09-19-09-****: ערעור על החלטת כב' השופט ברגר מיום 31.7.2019 המאשרת הליך ההתמחרות שנוהל על ידי מנהלת העיזבון, לפיו, מר **** ***** הינו הזוכה. הודעת הערעור הוגשה ביום 19.9.2019. ביום 2019.11.22. התקיים דיון, שבו ניתן פסק דינו של בית המשפט המחוזי, המורה על דחיית הערעור ללא צו להוצאות.

5. מטעם מנהלת העיזבון, הוגשו הודעות עדכון ודיווחים בנוגע לפעולותיה לרבות בכל הנוגע להליך ההתמחרות כפי שיפורט בהרחבה בהמשך.

6. ביום 23.10.2019 ניתנה החלטת כב' השופט ברגר, אשר קבע:

"...אקדים ואומר שלאחר עיון בבקשה מס' 50 יש לפסוק את שכר טרחתה של מנהלת העיזבון במקרה דנן לאור מכלול ההליכים שהתקיימו בשיעור של 2% משווי העיזבון + מע"מ."

7. ביום 23.12.2020 הגישו הצדדים הסכם חלוקת עיזבון ופשרה בין הצדדים בכל הנוגע למלוקות ולתביעות ההדדיות שביניהם. ביום 6.1.2021 ניתן תוקף של פסק דין להסכם הפשרה. בפסק הדין נקבע, כי על מנהלת העיזבון לפעול לסיים הליכי ניהול העיזבון בהתאם להסכם הפשרה ותגיש בקשה לפסיקת שכר טרחתה וסיום תפקידה.

8. ביום 1.2.2021 הגישה מנהלת העיזבון דו"ח סופי ובקשה לפסיקת שכר טרחה. ביום 7.4.2021 הוגשה תגובת ב"כ היועמ"ש. ביום 8.4.2021 הוגשה תגובת הנתבעים 1-3. ביום 11.4.2021 הוגשה תשובת מנהלת העיזבון לתגובת הנתבעים 1-3.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

ת"ע 10422-06-14 פלוני (המנוח) ואח' נ' פלוני ואח'

תיק חיצוני:

9. ביום 30.5.2021 התקיים דיון בבקשה לפסיקת שכר טרחת מנהלת העיזבון (להלן: **הבקשה**).

טענות הצדדים בתמציתיות:

10. מנהלת העיזבון: מאז מונתה לתפקיד, היא ביצעה פעולות רבות הדרושות לשם כינוס נכסי העיזבון וניהולו, תוך מתן דיווחים שוטפים לבית המשפט. היא פעלה לאיתור נכסי העיזבון, חשבונות בנקים ונכסים דלאי נידי. מאחר וזכויות המנוח בחלקה ** לא היו רשומות על שמו בלשכת רישום המקרקעין, היא הגישה תביעה מרובת צדדים, למתן פסק דין הצהרתי בבית המשפט המחוזי שקיבל את התביעה, ורשמה את זכויות המנוח מכוח פסק הדין בלשכת רישום המקרקעין.

11. מנהלת העיזבון הצטרפה לתביעה לפינוי שוכרים ששהו במקום ללא תשלום וגם דאגה לפינוי שוכרים באמצעות הליכי הוצל"פ לאחר קבלת צווים מבית המשפט, היא פנתה לרשויות לצורך הסדרת תשלומי הארנונה והחובות האחרים הקיימים על הנכס, פרסמה הזמנה לציבור להשכרת הנכסים, פנתה בין היתר לרשויות כנגד בנייה בלתי חוקית שבוצעה, קיבלה צווים מבית המשפט ופעלה ליישומן מול רשויות התכנון, ניהלה מו"מ עם שוכרים, ערכה הסכמי שכירות, החתימה את השוכרים עליהם, חידשה הסכמי שכירות קיימים בהתאם למו"מ שניהלה, דאגה לגביית דמי השכירות, הפקידה הסכומים, הוציאה חשבוניות כמקובל וטיפלה בכל הקשור בעניין זה.

12. נוהלו מו"מ עם עשרות שוכרים פוטנציאליים, נחתמו כעשרה הסכמי שכירות, נערכו ונחתמו הסכמי הארכת שכירות, הסכמי ביטול והחלפת שוכרים. דאגה להגיש לביצוע שיקים שניתנו בגין דמי שכירות, דאגה לעריכת ביטוח לנכס עת היה קיים קושי רב לערוך ביטוח לנכס שנבנה ללא היתר, ערכה שני מכרזים למכירת הזכויות בחלקה, אחד נערך בשנת 2018 והשני נערך בשנת 2020. לצורך כך, דאגה מנהלת העיזבון לקבלת חוות דעת שמאית, ביצעה פרסומים רשמיים כמקובל, ביצעה סיור בנכס, תיאמה מועדים לביצוע ההתמחרות, קיימה ישיבת התמחרות, ניהלה פרוטוקולים, ניסחה הסכמי מכר מותנים לאישור בית המשפט.

13. מנהלת העיזבון נאלצה להתמודד עם ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי על החלטת בית המשפט לאור תוצאות אחד מהמכרזים שנערכו על ידה. לדבריה, היא דאגה גם לאתר את היורשת, הנתבעת 4 באמצעות חוקר והודיעה לה אודות ההליך המתנהל. עיון בנט המשפט, מלמד כי בתיק הוגשו לא פחות מ 74 בקשות שונות. נעשו פעולות שונות לאחר מתן פסק הדין

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

ת"ע 10422-06-14 פלוני (המנוח) ואח' נ' פלוני ואח'

תיק חיצוני:

- הסופי כמפרט להלן: פניה בבקשה לרישום ההסכם בלשכת רישום המקרקעין, תוך בחינת אפשרויות שונות לרישום ההסכם בשים לב כי הבניין אינו רשום כבית משותף.
14. יש לפסוק לה שכר טרחה בגובה 4% משווי העיזבון. ככל ובקשתה של מנהלת העיזבון לפסיקת שכר טרחה בגובה 4% תאושר במלואה, מנהלת העיזבון מוכנה להסכים כי במסגרת שכר זה יכלול גם שווי הטיפול המשפטי בעניינים נוספים שאינם מהווים ברגיל, חלק מעבודתה השוטפת של מנהלת העיזבון כדלקמן: הטיפול בקבלת צווי הפינוי וביצועם, ההליך המשפטי לפינוי השוכרים אליה הצטרפה מנהלת העיזבון (תיק ****-***-**) בסמוך לאחר קבלת מינויה, הערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי בתיק עמ"ש 19-09-**** ועריכת הסכמי חלוקת עיזבון. יש לפסוק לה שכר טרחה בסך של 152,092 ללא מע"מ ו 177,947 ₪ כולל מע"מ שהינו 4% משווי העיזבון. שווי העיזבון הינו 3,802,307 ₪ (2,676,000 ₪ שווי הנכס בהתאם לחוות דעתו של השמאי מיום 26.5.2018) + 1,126,307 ₪ כספים המוחזקים בקופה ו/או אמורים להשתלם).
15. בנוסף, יש לפסוק שכר נפרד בגין הגשת התביעה לבית המשפט המחוזי למתן פסק דין הצהרתי והטיפול בהליכי הוצל"פ בהתאם לכללי לשכת עורכי הדין (התעריף המינימלי המומלץ), תש"ס 2000- כמפורט להלן: סך של 57,690 ₪ כולל מע"מ בגין הגשת התביעה לבית המשפט המחוזי למתן פסק דין הצהרתי. [סעי' 3(א)(1) לכללי לשכת עורכי הדין] וסך של 7020 ₪ כולל מע"מ בגין הליכי הוצל"פ כספיים [סעי' 9 לתוספת, שכר טרחה ראשון ושני]. בסה"כ יש לפסוק לה שכר טרחה בסך של 242,658 ₪.
16. עמדת הנתבעים 1-3: מנהלת העיזבון במהלך כל התיק ניהלה את התיק הן בכובעה כב"כ והן בכובעה כמנהלת עיזבון. הנתבעים לא קיבלו כל סכום כסף וכל הכספים נמצאים בקופת העיזבון. ענייני הנכס המסחרי התנהלו כמעט ללא מעורבות של מנהלת העיזבון. יש לפסוק לה שכר טרחה מזערי ולא כפי שביקשה. הנתבעים 1-3 חולקים על העובדה כי הושקעה עבודה רבה בניהול העיזבון. יחד עם זאת, במידה ויש לפסוק, אזי שיש לפסוק מקופת העיזבון. לדבריהם, במסגרת ניהול התיק, נפסק "שכר ביניים", דבר שלא נזכר בבקשתה של מנהלת העיזבון.
17. עמדת ב"כ היועמ"ש: מאחר וכל היורשים בגירים וכשירים, אזי שאין בדעתו ליטול חלק בהליך.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

ת"ע 10422-06-14 פלוני (המנוח) ואח' נ' פלוני ואח'

תיק חיצוני:

דיון והכרעה:

18. פרק 1 לתקנות הירושה, תשנ"ח-1998 (להלן: "תקנות הירושה") מסדיר סוגיית תשלום שכר טרחתו של מנהל העיזבון, ואשר מצאתי לנכון לצטט את לשונן של התקנות הרלוונטיות לעניינינו כמפורט להלן:

תקנה 45ב לתקנות הירושה:

"(א) בית המשפט יקבע למנהל העיזבון שכר בעד מילוי תפקידו כמנהל עיזבון ועשיית הפעולות שבסמכותו, שלא יעלה על 3% משווי העיזבון, בטיב הפעולות שביצע מנהל העיזבון ובהיקפן, וכן בהתחשב בפעולות שביצע מנהל העיזבון שקדם לו, אם היה כזה, ובשכר שנפסק לו.

(ב) כלל ניהול העיזבון פעולות חריגות או שנדרש מאמץ מיוחד לביצוע תפקידיו הרגילים של מנהל העיזבון, רשאי בית המשפט להגדיל את שכרו ובלבד שהשכר שייקבע לא יעלה על 4% משווי העיזבון.

(ג) לשכר הטרחה שיקבע בית המשפט לפי תקנות אלה ייוסף מס ערך מוסף"

תקנה 45ג לתקנות הירושה:

"(א) שכר מנהל עיזבון כולל שכר בעד כל הפעולות הרגילות הכרוכות בניהול העיזבון, לקבות בעד הגשת בקשות למינוי מנהל עיזבון, למתן הוראות, לפסיקת שכר טרחה ולאישור על סיום תפקידו והוא אינו כולל שכר בעד הגשת בקשות לצו ירושה ולצו קיום צוואה.

(ב) שכר מנהל עיזבון כולל החזר ההוצאות השוטפות הרגילות הכרוכות בניהול העיזבון; מנהל העיזבון רשאי לנכות מהעיזבון הוצאות אחרות שהוציא בקשר לעיזבון, כפי שיאשר בית המשפט, ורשאי הוא להגיש לבית המשפט בקשה לקבלת אישור מראש להוצאה מיוחדת שהוא עומד להוציא.

(ג) בית המשפט רשאי לפסוק למנהל עיזבון שכר נפרד בעד שירותים מקצועיים שנתן בתחום מקצועו בקשר לעיזבון, וכן רשאי הוא להתיר לו לנכות מהעיזבון הוצאות בעד שירותים מקצועיים שקיבל בקשר לעיזבון, אשר אינם כלולים בתקנות משנה (א) ו-(ב)

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

ת"ע 10422-06-14 פלוני (המנוח) ואח' נ' פלוני ואח'

תיק חיצוני:

(ד) שכר שייפסק או שיותר בניכוי לפי תקנת משנה (ג) לא יעלה על התעריף המינימלי הקיים או המומלץ במקצועו של נותן השירות המקצועי, אלא אם כן אישר זאת בית המשפט מראש".

19. שכרו של מנהל העיזבון נגזר משני פרמטרים : שווי העיזבון וטיב ו/או היקף הפעולות והעבודה שהושקעה [ראה תקנה 45ב(א) לתקנות הירושה]. על פי הפסיקה, הממוצע הנהוג והמקובל בקביעת שכר טרחה הינו בין 1.5%-2% משווי העיזבון. בהקשר זה אפנה לדברים שנקבעו בעמ"ש 22352-05-20 י.א.נ' ח.ו. מנהלת עיזבון פס' 21 לפסק דינה של השופטת ברנט ([פורסם בנבו], 11.3.2021):

"...על פי לשון תקנות הירושה, שכר טרחה של 3% למנהל העיזבון מצוי בקצה העליון של הסקאלה וכי שכר זה יפסק אך ורק כאשר יוכח שהושקע מאמץ משמעותי בכל הקשור להליכי הניהול, וראו לעניין זה, כדוגמה – עמש (חיפה) 48322-02-20 – עיזבון המנוחים ל'ד' ו-ל' י' זל נ' היועץ המשפטי לממשלה במשרד האפוסטרופוס הכללי – מחוז חיפה והצפון ובעניין ע"מ 1243/07 אלמוני, עו"ד נ. פלוני (2008) נפסק –

"אין זה דבר המובן מאליו שמנהל העיזבון יזכה לאישור שכר טרחה בקצה העליון של הסקאלה שקבע המחוקק. ההיפך הוא הנכון : סביר להניח שה'ממוצע' בקביעת שכר טרחה של מנהל העיזבון יתקרב יותר לאמצעה, היינו 1.5% - 2%. שכר טרחה גבוה של 3% אמנם ישולם במקרים המתאימים, אבל רק כשהיקף פעולות הניהול רחב יחסית באופן שיצדיק זאת"

20. בכל הנוגע לפסיקת שכר טרחה בשיעור של 4% משווי העיזבון ופסיקת שכר טרחה נפרד, ראוי להפנות בהקשר זה לדבריו של כב' השופט ג'וסי בעמ"ש 48322-02-20 עיזבון המנוחים ל' ד' ו-ל' י' זל נ' היועץ המשפטי לממשלה במשרד האפוסטרופוס הכללי – מחוז חיפה והצפון ([פורסם בנבו] 14.10.2020):

"32. בהמשך לכך, תקנה 45ב(ב) קובע כי קיימת אפשרות לפסיקת שכ"ט בעבור ניהול העיזבון בשיעור של 4% מערך העיזבון, אלא שזה יעשה רק במקרים בהם ניהול העיזבון כלל ביצוע פעולות חריגות או מאמץ מיוחד. 33. להשלמת התמונה, בתקנה 45ג(ג)

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

ת"ע 10422-06-14 פלוני (המנוח) ואח' נ' פלוני ואח'

תיק חיצוני:

מעוגנת בנוסף, סמכות בית המשפט לפסוק שכר נפרד בעבור שירותים מקצועיים שספק מנהל העיזבון בתחם מקצועו.

שני הרכיבים שלעיל (שכ"ט בגין ניהול עיזבון ושכר בעבור שירותים מקצועיים) זכו להתייחסות מקיפה ומסכמת בפרשת בזק לעיל, בפסקאות 21-22. להלן נוסח הדברים; ...22. וכאן יש למצוא את הפיתרון למנהל העיזבון שנותן שירותים כעורך דין: אמנם לא יקבל שכר טרחה נפרד כעורך דין, אבל בגין שירותים נוספים שנותן עורך דין ראוי לתגמל אותו, באמצעות אישור של מלוא שכר הטרחה שניתן לאשר, קרי 3%... בכך נקבע מתווך ראוי לקביעת שכר טרחה עבור מנהל עיזבון: במקרים רגילים שבהם נוקט מנהל העיזבון רק בפעולות ניהול רגילות, ייקבע בדרך כלל שכר טרחה של אחוז וחצי עד שני אחוזים, בעוד שמנהל עיזבון שהוא עורך דין, שמטפל גם במכירת דירה, יזכה לשכר טרחה גבוהה יותר, שיכול ואף יגיע למקסימום של שלושת אחוזים... 36. לשם השלמת התמונה, יובהר כי שכר טרחה נפרד בגין שירותים מקצועיים שסיפק מנהל עיזבון בהיותו עו"ד, ייפסק רק עת בוצעו פעולות משפטיות שהנן חיצוניות לניהול הבסיסי הנדרש של העיזבון. בפסקה 17 בעניין בזק שלעיל צוין במפורש כדלקמן:

"אולם אם נדרשת פעולה החורגת באופן מהותי ממערכת ההחלטות, השיקולים והפעולות של מנהל עיזבון – כגון כאשר נדרש ייזום הליכים משפטיים או הופעה במשפט, אזי זכאי מנהל העיזבון – שהוא עורך דין – לתוספת תשלום בגבולותיו של תעריף לשכת עורכי- הדין כפי שהוא בתוקף"...".

21. יפים לעניינינו גם, הדברים שנקבעו בע"א 153/77 אלואשווילי נ' סמואל לב(1) 627, 639 (פורסם בנבו), [(31.1.1978)], ולדברים שנכתבו בספרו של כב' השופט שאול שוחט, נחום פינברג ויחזקאל פלומין דיני ירושה ועיזבון 223-224 (מהדורה שביעית מורחבת ומעודכנת (2014)) אשר מפאת חשיבות הדברים, אצטט כלשונם של הדברים:

" שכר מנהל העיזבון כולל שכר בעד כל הפעולות הרגילות הכרוכות בניהול העיזבון, בין פעולות שאופיין שיפוטי מובהק ובין פעולות שאופיין מנהלי – ביצועי, לרבות כינוס נכסי העיזבון, תשלום

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

ת"ע 10422-06-14 פלוני (המנוח) ואח' נ' פלוני ואח'

תיק חיצוני:

1 החובות וחלוקת העיזבון. פעולות אלה הן חלק "טבעי" של תפקידיו
2 כמנהל עיזבון. אם פרק מנהל העיזבון מעל שכמו פעולות שהן חלק
3 "טבעי" ממילוי תפקידיו והעבירן לאחר – עורך דין, רואה חשבון
4 או כל בעל מקצוע אחר – מנהל העיזבון לא יזכה בשכר נוסף בעבור
5 פעולות אלה, אלא ישלם מתוך השכר שנפסק לו את שכרו של אותו
6 בעל מקצוע אחר (תמ"ש ש (י-ם) 50515/02 עו"ד משה בזק, מנהל
7 עיזבון נ' האפוטרופוס הכללי (11.8.2002)). בגדר פעולות שהן חלק
8 "טבעי" מפעולות ניהול העיזבון נכללים גם שירותים מקצועיים
9 שנותן מנהל עיזבון שהוא עורך דין במקצועו, כגון מכירה של דירה
10 הכלולה בנכסי העיזבון. מנהל עיזבון שהנו עורך דין לא יקבל שכר
11 נפרד בגין השירות המקצועי שנתן לשם מכירת דירה הכלולה
12 בנכסי העיזבון, אלא שירות זה ייחשב לחלק מהפעולות הרגילות
13 הטבעיות של ניהול עיזבון...עם זאת, אם נתן עורך דין שהנו מנהל
14 העיזבון שירותים מקצועיים כעורך דין שהם חלק טבעי מפעולות
15 ניהול עיזבון, יימנה הדבר עם השיקולים לקביעת שכרו כמנהל
16 עיזבון עד כדי 3% משווי העיזבון (תמ"ש ש (י-ם) 50515/02 עו"ד
17 משה בזק, מנהל עיזבון נ' האפוטרופוס הכללי (11.8.2002)).

18
19 בית המשפט רשאי לפסוק למנהל עיזבון שכר נפרד בעד שירותים
20 מקצועיים שנתן בתחום מקצועו בקשר לעיזבון אשר אינם כלולים
21 בתקנה 45ג(א), (ב) לתקנות הירושה. הוראה זו בתקנה 45ג(ג)
22 לתקנות הירושה מכוונת לשירותים מקצועיים שאין להגדירם
23 כ"פעולות רגילות" – שהנן חלק טבעי מניהול העיזבון – אלא
24 כפעולות החורגות באופן מהותי ממילוי תפקידו, כמו לדוגמה
25 הגשת תביעות בשם העיזבון או הגנה מפני תביעות שהוגשו כנגד
26 העיזבון. בעבור פעולות חורגות אלה זכאי מנהל העיזבון לשכר
27 נוסף...".

28
29 22. הגדרת שווי העיזבון לצורך חישוב שכר הטרחה, מעוגן ומוסדר בתקנה 35' לתקנות הירושה
30 הקובעת:
31

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

ת"ע 10422-06-14 פלוני (המנוח) ואח' נ' פלוני ואח'

תיק חיצוני:

1 "א) נכסי העיזבון לצורך קביעת שווי העיזבון הם כל אותם נכסים
2 שהיו בעיזבון במועד פטירת המוריש או שנוספו לאחר מכן, על פי
3 הפרטה ותוספת הפרטה, אם הוגשה.
4 (ב) לצורך קביעת שכר טרחת מנהל העיזבון ייקבע שוויים של נכסי
5 העיזבון כדלקמן:
6 (1) נכסים כספיים – השווי ביום פטירת המוריש בצירוף הפרשי
7 הצמדה בשיעור עליית מדד המחירים לצרכן (להלן – המדד)
8 שפורסם לאחרונה לפני יום הגשת הבקשה לפסיקת שכר טרחה,
9 לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני יום פטירת המוריש.
10 (2) נכסים אחרים – השווי ביום מימושם או ביום חלוקתם
11 ליורשים בלא מימוש, לפי הענין, בצירוף הפרשי הצמדה בשיעור
12 עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני יום הגשת הבקשה לפסיקת
13 שכר טרחה, לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני יום המימוש או
14 יום החלוקה ליורשים בלא מימוש, לפי הענין. "

16 23. יפים לעניינינו הדברים שנקבעו בפסק דינו של השופט נפתלי שילה, בעמ"ש 19-01-76833 ר'
17 ואח' נ' י' ואח' :

19 "א) האם יש להפחית מחישוב שווי נכסי העיזבון את סכום
20 החובות? בתקנה 45 לתקנות הירושה, תשנ"ח-1998 שדנה בשווי
21 העיזבון לצורך קביעת שכר הטרחה, לא מצוין שיש להפחית את
22 חובות העיזבון, ונאמר רק ששכר הטרחה נגזר מ"שווי" הנכסים.
23 אין התייחסות לשאלה זו בתקנות. סבורני כי בצדק קבע בהמ"ש
24 קמא, כי אם תתקבל עמדת המערערים, עלול להיווצר מצב
25 אבסורדי שלפיו לא ישולם כל שכר טרחה למנהל העיזבון או רק
26 שכר זעום, במקרה שבו גובה החובות שווה או כמעט זהה לשווי
27 נכסי העיזבון. אם כך ייגזר שכר הטרחה, ייווצר מצב שבו לא יהיו
28 בעלי תפקיד שירצו ליטול על עצמם את ניהול העיזבון. כמו כן,
29 לעיתים הטיפול בפירעון החובות דורש זמן וידע ויש לתגמל את
30 מנהל העיזבון אף עבור טיפול בחלק "השלילי" של העיזבון. טיפול
31 בהסדרת החובות או הפחתתם, מיטיב כמובן עם היורשים.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

ת"ע 10422-06-14 פלוני (המנוח) ואח' נ' פלוני ואח'

תיק חיצוני:

4. ניתן להקיש לעניינינו מפסיקת שכר טרחה של כונס נכסים, במצב בו נכס השייך לשני בני זוג נמכר לאחד מבני הזוג. למרות שבסופו של דבר נמכרת רק חצי דירה, נפסק ששכר הטרחה ייגזר ממלוא שווי הדירה ולא רק ממחציתה. ראו: שוחט ושאוה, סדר הדין בבית המשפט לענייני משפחה, (2009) בעמ' 309; רע"א 3302-07-11 עו"ד יהושע נ' שרה חריש (27.10.11); עמ"ש 38393-02-16 פלונית ואח' נ' רענן מזרחי ואח' (16.3.17).

כמו כן, שעה שנמכרת דירה בכינוס נכסים ועל הדירה רובצת משכנתא, שכר הטרחה נגזר משווי הדירה בהתאם לתמורה שהתקבלה מהקונה ולא נלקח בחשבון השווי "נטו" לאחר סילוק המשכנתא."

מן הכלל אל הפרט:

24. לאחר שעיינתי בכל החומר המצוי בפניי, ושקלתי טענות הצדדים לאחר ששמעתי במהלך הדיון מיום 30.5.2021 הגעתי לכלל מסקנה כי יש לפסוק למנהלת העיזבון שכר טרחה בשיעור של 3% משווי העיזבון. להלן יפורטו טעמי.

25. בזיקה לפסק הדין שניתן בתביעה דנן, מיום 19.8.2016 של כב' השופט ברגר, הגישה מנהלת העיזבון הודעה בעניין התחשיבים כאמור בפסק הדין. בסעיף 3 לבקשה לעיל, ציינה מנהלת העיזבון, כי עם סיום תפקידה, תוגש בקשה. בסעיף 4 לבקשה, ביקשה מנהלת העיזבון כי סך הכספים בסך של 60,000 ₪ המוחזקים בקופת העיזבון, לא יחולקו כך שיש לשמור להבטחת שכרה של מנהלת העיזבון. בסעיף 10 לבקשה, הבהירה וציינה מנהלת העיזבון במפורש כי בכפוף להחלטתו של בית המשפט, אזי תגיש מנהלת העיזבון דו"ח מפורט אודות הפעולות שבוצעו וזאת בהמשך לדו"ח מחודש 1/15. בבקשתה של המבקשת מיום 26.7.2018 שבו הגישה הודעת עדכון לבית המשפט בכל הנוגע לאופן ההתקדמות בהליכי ההתמחרות כאמור בפסק דינו של בית המשפט, ציינה המבקשת כי אחרי קיום ההסכם, תגיש דו"ח מפורט אודות כל הפעילויות אשר בוצעו על ידה, בקשה להעברת זכויות לחלוקת הכספים שיהיו בקופה ובקשה לפסיקת שכרה. כמו כן, בהודעת העדכון שהוגשה לבית המשפט ביום 11.10.2018 עתרה מנהלת העיזבון לפסיקת שכר טרחת ביניים] ראה סע' 21 ב' להודעה מיום 11.10.2018[.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

ת"ע 10422-06-14 פלוני (המנוח) ואח' נ' פלוני ואח'

תיק חיצוני:

26. ביום 23.10.2019 הגישה מנהלת העיזבון, תגובה לבקשת התובע להארכת מועד. בסעיף 5 ביקשה מנהלת העיזבון "...מוצע כי בית המשפט הנכבד יפסוק גם את שכרה של הח"מ על מנת לאשר לחלק את יתרת הסכום בין היורשים, כל אחד בהתאם לחלקו, והכל בהתאם למפורט בדו"ח שהגישה מנהלת העיזבון ביום 11.10.18 (בקשה מס' 50)".

27. ביום 23.10.2019 ניתנה החלטת בית המשפט שבה נקבע כי יש להעמיד את שכר הטרחה של מנהלת העיזבון בשיעור של 2% משווי העיזבון + מע"מ כדין וזאת בשים לב למכלול ההליכים שהתקיימו. אני סבור כי החלטת כב' השופט מיום 23.10.2019 הינה בגדר החלטה לקביעת "שכר ביניים" [ראו תקנה 45(ב) לתקנות הירושה].

28. בבואי להכריע בשאלת פסיקת שכר טרחתה של מנהלת העיזבון, ראוי לעמוד ולהתייחס לפעולות שננקטו על ידיה של מנהלת העיזבון:

א. הודעת עדכון מיום 27.7.2015: הבהירה מנהלת העיזבון כי מטעמה, הוגשה תביעה לבית המשפט המחוזי ובה התבקש בית המשפט להצהיר כי מחצית מהזכויות בחלקה ** בגוש **** היא בבעלות המנוח [ראו סעי' 1 להודעה], נתקבל פסק דין כמבוקש [ראו סעי' 2 להודעה], ביום 15.7.2015 נרשמו הזכויות בלשכת רישום המקרקעין [ראו סעי' 3 להודעה] ופניית הצדדים לשמאי וקבלת חוות דעת [ראו סעי' 4 להודעה].

ב. הודעת עדכון מיום 31.8.2016: הגשת תחשיבים כאמור בסעיפים 45 ו 46 לפסק דינו של בית המשפט מיום 19.8.2016, פירוט הפעולות הבאות: איתור נכסי העיזבון, ניהול תביעה בבית המשפט המחוזי שבסופה ניתן פסק דין המצהיר על זכויות המנוח בחלקה ** נושא תיק זה ואשר לא היו רשומות על שמו, רישום זכויותיו בלשכת רישום המקרקעין, הגשת תביעה לפינוי כנגד השוכרים שנכנסו לשטח וסירבו להעביר דמי השכירות למנהלת העיזבון, סילוק פולשים, חתימה על חוזי שכירות מול שוכרים ועוד ועוד [ראה סעיפים 1-2 להודעה].

ג. בקשה מיום 8.3.2018 "בקשה למתן הוראות": מנהלת העיזבון הגישה בקשה למתן הוראות בכל הנוגע לביצוע ההתמחרות בין הצדדים, בעקבות פסק דינו של בית המשפט המחוזי בשבתו כבית משפט לערעורים. ביום 25.4.2018 ניתנה החלטת השופט ברגר בעניין זה. בעקבות זאת, הוגשו מטעם מנהלת העיזבון הודעות עדכון בנוגע להליכי ההתמחרות.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

ת"ע 10422-06-14 פלוני (המנוח) ואח' נ' פלוני ואח'

תיק חיצוני:

ד. הודעת עדכון מיום 14.6.2018: עדכון אודות ההתקדמות בהליך ההתמחרות שנערך בהתאם לפסקי הדין שניתנו [ראה סעי' 2 לבקשה] וקבלת חוות דעת שמאי עדכנית [ראה סעי' 3 להודעה].

ה. הודעת עדכון מיום 26.7.2018: בה פירטה מנהלת העיזבון בדבר קיום הליך ההתמחרות, פניה לב"כ הנתבעים, הכרזה על מר **** * כזוכה בהליך ההתמחרות. בהודעה ביקשה מנהלת העיזבון לאשר הסכם המכר המותנה.

ו. הודעת עדכון מיום 11.10.2018 "דיווח מטעם מנהלת העיזבון": הפעולות שפורטו: פנייה לבנקים לאיתור זכויות המנוח [ראה סעי' 1 להודעה], פתיחת חשבון מיוחד לניהול העיזבון [ראה סעי' 2 להודעה], פעולות לרישום זכויות המנוח בחלקה ** והגשת תביעה למתן פסק דין הצהרתי מאחר והזכויות לא היו רשומות על שם המנוח [ראה סעיפים 3-4 להודעה], פניה לבית המשפט המחוזי לקבלת צווים המופנים לרשם הירושות, משרד הפנים ולבית הדין השרעי להוצאת פרטים, מאחר ולמנהלת העיזבון לא היו ידועים כל פרטי היורשים, הגשת כתב תביעה מתוקן [ראו סעיפים 6-7 להודעה], קבלת פסק דין לאחר קיום שני דיונים המצהיר על זכויות המנוח [ראה סעי' 8 להודעה], תשלום אגרות ותשלום הוצאות משרדיות נלוות [ראה סעיפים 9-11 להודעה], פניה לשוכרים אשר נתבקשו להעביר דמי השכירות [ראה סעי' 12 להודעה], פנית מנהלת העיזבון להצטרף להליך הפינוי שהתנהל בבית המשפט השלום בחיפה, מטעמו של מר **** * , מאחר ומרבית הפניות לתשלום דמי השכירות לא נענו [ראה סעי' 13 להודעה], טיפול מנהלת העיזבון במבנה [ראה סעי' 15 להודעה], ביצוע פעולות שוטפות כגון התכתבויות מול המועצה המקומית כפר *** , טיפול בעניין חובות ארנונה וכו' [ראה סעי' 16 להודעה], פניה לשמאי לצורך קבלת חוות דעת מעודנת [ראה סעי' 17 להודעה], קיום התמחרות ביום 23.7.2018 והגשת בקשה לאישור הסכם המכר המותנה [ראה סעי' 18 להודעה], פתיחת תיק הוצאה לפועל בגין שיקים שהחלו לחזור, שניתנו מהשוכרת **** * [ראה סעי' 15 יג' להודעה ונספח 19 לבקשה מיום 11.10.2018 בכל הנוגע לתיק הוצל"פ **** *-**** *].

29. דומני, כי טענות מנהלת העיזבון בכל הנוגע לפסקת שכר טרחה נפרד בגין פתיחת הליכי ההוצל"פ והגשת תביעה לבית המשפט המחוזי, כפי שהורחב לעיל טענות אלו עמדו בפני השופט ברגר ואף חזרו על עצמן בהודעות העדכון השונות. כך שהחלטת השופט ברגר לקביעת שכר טרחת ביניים בשיעור של 2%, ניתנה בשים לב לכל אותם הליכים אשר עמדו בפניו. מטעם מנהלת העיזבון לא הוגשה כל בקשה שתכליתה שינוי ו/או עיון חוזר ו/או ביטול בהחלטתו של השופט ברגר. אני סבור כי החלטת השופט ברגר מיום 23.10.2019 ניתנה, לאור

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

ת"ע 10422-06-14 פלוני (המנוח) ואח' נ' פלוני ואח'

תיק חיצוני:

- כל ההליכים בתיק, וכפי שהרחבנו לעיל, ההליכים בדבר הגשת תביעה לבית המשפט המחוזי ופתיחת תיק הוצל"פ, נטענו, הוזכרו, והובאו בפני כב' השופט ברגר בהזדמנויות שונות.
30. לא נעלמו מעיני הפעולות ו/או הבקשות שהוגשו מטעם מנהלת העיזבון לאחר שניתנה החלטתו של השופט ברגר מיום 23.10.2019 וזאת בשים לב לפסק הדין שניתן ביום 6.1.2021 ולהליך הערעור שהתנהל בבית המשפט המחוזי עמ"ש 09-19-**** שנפתח ביום 19.9.2019 וניתן בו פסק 2019.**, היינו, לאחר שניתנה החלטת השופט ברגר.
31. כפי שעולה מבקשתה של מנהלת העיזבון ועיון בתיק מלמדים כי, בעקבות פסק דינו של בית המשפט המחוזי מיום 2019.**, ננקטו פעולות שונות מטעם מנהלת העיזבון כמפורט להלן: הגשת בקשות בכל הנוגע לניהול המשך הליכים [ראה בקשות מיום 18.11.2019, 20.11.2019, 13.1.2020], נקיטת פעולות, בעקבות החלטת כב' השופט ברגר מיום 28.1.2020 שעניינה ביצוע הליך התמחרות פומבית. כגון, פרסום הזמנות בעיתון להצעת הצעות לרכישת החלקה, פרסום במשך עשרה ימים באתר על מנת להגדיל את מעגל ההיצע, עריכת סיור בשטח, פניית מנהלת העיזבון למתעניינים בנכס והצעת חלופות לצורך סיום ההליך [ראה בקשה 5.5.2020], הדיון שהתקיים ביום 5.8.2020 אשר בו נקבע כי הצדדים יודיעו עמדתם להצעת בית המשפט שהועלתה, הגשה הסכם פשרה המסלק באופן סופי ומוחלט את המחלוקות בין הצדדים [ראה בקשה מיום 23.12.2020] ופסק הדין שניתן ביום 6.1.2021.
32. לאחר שעיינתי ושקלתי טענות מנהלת העיזבון תוך התייחסות לפעולות שננקטו על ידיה כפי שהורחב בבקשותיה השונות, הגעתי למסקנה לפיה, הפעולות שננקטו על ידי מנהלת העיזבון לרבות, איתור, ניהול וכינוס עיזבון המנוח, בירור ורישום זכויותיו של המנוח, הסדרת נושא ארנונה ותשלומי חובה ופניה לרשויות בכל הנוגע לנכס, פרסום הזמנות להשכרת הנכסים נושא העיזבון, ניהול מו"מ עם שוכרים, עריכת הסכמי שכירות, גביית דמי שכירות, עריכת ביטוח לנכס, עריכת מכרזים למכירת הזכויות בנכס, הן אשר עמדו, נידונו והוכרעו, בהחלטת השופט ברגר מיום 23.10.2019.
33. בכל הנוגע לטענותיה של מנהלת העיזבון, בדבר מורכבות ההליכים וההיקף הרחב של הפעולות שננקטו על ידי המבקשת - לאחר שעיינתי ושקלתי את כל הטענות ולאחר שעיינתי במסמכים שצורפו לבקשות השונות של מנהלת העיזבון, בשים לב לפירוט הפעולות הנמשכות שבוצעו לאחר מתן פסק הדין ביום 6.1.2021 כמפורט בסעיפים 4-11 לבקשה מיום 1.2.2021, הגעתי למסקנה כי יש לקבוע שכר טרחה לפי הרף העליון שהינו 3% משווי העיזבון ולא לפסוק

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

ת"ע 10422-06-14 פלוני (המנוח) ואח' נ' פלוני ואח'

תיק חיצוני:

שכר טרחה בהתאם לממוצע שהינו בין 1.5%-2% הואיל ודומני כי במקרה דנן, הינו מקרה מתאים והמצדיק פסיקת שכר טרחה בשיעור של 3%.

34. בכל הנוגע לטענותיה של מנהלת העיזבון כאמור בסעי' 3ט' לבקשתה מיום 1.2.2021, אציין כי טענות זו הבאתי בחשבון, עת קבעתי פסיקת שכר טרחה בשיעור של 3%. ראוי לציין כי בהליך הערעור עמ"ש 09-19-00000 התקיימה ישיבה אחת וזאת ביום 2019.09.19. אשר בעטיה ניתן פסק דין לדחיית הערעור ללא צו להוצאות. עת הודעת הערעור הוגשה ביום 2019.09.19. אציין כי הליך הערעור לעיל, הווה שיקול עת הגעתי למסקנה כי יש לפסוק למנהלת העיזבון שכר טרחה בגובה של 3% תוך התייחסות לטענותיה של מנהלת העיזבון בהקשר זה.

מהו שווי העיזבון?

35. הן בפסק דינו של בית המשפט מיום 19.8.2016, הן בפסק דינו של בית המשפט המחוזי מיום 2018.09.11-00000 והן בפסק הדין מיום 6.1.2021 שניתן על בסיס הסכם הפשרה שהוגש, אנו למדים כי עיזבון המנוח כלל : מחצית חלקה הידועה כגוש 00000 חלקה **, כאשר על חלקו של המנוח בנויים מספר מבנים : בית מגורים בשטח של כ *** מ"ר כאשר מתחת לבית יש קומה אחת בצידה מחסן ובניין בן שתי קומות המשמש לצרכים מסחריים [ראה סעי' 2 לפסק הדין מיום 2018.09.11-00000 וראה סעי' 32 לפסק הדין מיום 19.8.2016].

36. בהתאם לחוות דעת המעדכנת של השמאי מיום 26.5.2018 [ראה נספח 2 להודעת מנהלת העיזבון מיום 14.6.2021], **שווי הקרקע והמחבורים הינו 2,676,000 ₪** [ראה עמ' 31 לחוות דעת].

37. לטענתה של מנהלת העיזבון, שווי העיזבון הינו בסך של **3,802,307 ₪**. [שווי הנכס בהתאם לחוות הדעת העדכנית 2,676,000 ₪ בנוסף לסכומים הנמצאים בקופת העיזבון ו/או אמורים להיות משולמים בסך כולל של 1,126,307 ₪, מהם 661,663 ₪ נזילים ועוד סך של 462,144 ₪ בגין שיקים דחויים בסך של 378,144 ₪ אשר מהם אמורים להיפרע עד סוף 2021 ואילו היתרה בסך של 84,000 ₪ אמורה להיפרע עד סוף שנת 2023". בנוסף, לסך של 2,500 ₪ שנגבה במסגרת הסדר חוב במסגרת תיק הוצל"פ. מטעם הנתבעים 1-3 הוגשה תגובה ביום 8.4.2021. בתגובה לא הייתה התייחסות לשווי העיזבון שנטען ע"י מנהלת העיזבון.

38. בתגובת הנתבעים, לא הוגשה כל תגובה ו/או התייחסות לעניין שווי העיזבון המוערך והמחושב על ידי מנהלת העיזבון. דומני, כי דמי השכירות הם נחשבים כחלק מהעיזבון כאשר

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

ת"ע 10422-06-14 פלוני (המנוח) ואח' נ' פלוני ואח'

תיק חיצוני:

בהקשר זה, עמד כב' השופט ג'יוסי בפסק דינו מיום 2018. ** עת קבע "דמי השכירות הם פירות העיזבון" [ראה פס' 28 לפסק הדין].

39. אינני מתעלם מהעובדה כי חלק מהכספים אינם נזילים וכי חלק ניכר מהכספים אמורים להיות משולם עד סוף שנת 2023 אולם, אין מחלוקת כי דמי השכירות הם חלק נגזר מהעיזבון. בנסיבות העניין, לאחר שעיינתי בטענות הצדדים ולנוכח האמור בתקנה 45 לתקנות הירושה וברוח הדברים שנקבעו בהלכה אשר לטעמי, המדובר בגישה רחבה להכללת ו/או החרבת היקף העיזבון, אזי הגעתי למסקנה כי יש לקבל את השווי שהוערך על ידי מנהלת העיזבון ואשר לא הופרך ו/או נסתר על ידי הנתבעים.

40. ככל ותהיה מניעה מלגבות את הכספים הלא נזילים, אזי שעומדים הליכים משפטיים מתאימים שמן הראוי לנקוט בנסיבות העניין כגון נקיטת הליכי הוצל"פ.

41. לאחר ששקלתי טענות מנהל העיזבון ובשים לב ללשון תקנה 45 לתקנות הירושה, הגעתי למסקנה כי לצורך חישוב שכר הטרחה יש להעריך את שווי העיזבון בסך של 3,802,307 ₪

סיכום ומסקנות:

42. כאמור לעיל, שכר טרחת מנהלת העיזבון הנו סך כולל של 3% בצירוף מע"מ משווי העיזבון שהינו 3,802,307 ₪ + מע"מ ובסה"כ 114,069 ₪ בצירוף מע"מ ובסה"כ 133,460 ₪. שכר הטרחה יגבה מקופת העיזבון.

43. המזכירות תמציא.

ניתנה היום, י"ח אב תשפ"א, 27 יולי 2021, בהעדר הצדדים.

טל פרני, שופט